

³⁴⁶/₈₇. Efter derom i Skrivelse af 21de d. M. fra Forretningsudvalget for „Foreningen for Viborg Stift til forsamte Børns Opdragelse“ fremsat Henstilling, der er tiltraadt af Udvalget for Fattigvæsenet, bevilgede Byraadet et Bidrag af 50 Kr. i 2 Aar til den her i Kommunen forsørgelsesberettigede, men i Viborg boende Skrædder L. P. P.s Steddatter J. N. C. W.s Opdragelse under Foreningens Forsorg.

³⁵²/₈₇. I Anledning af et fra Politimesteren med Skrivelse af 26de d. M. fremsendt Forslag til Regulativ for Politiets Tilhyn med løstgængende Fruentimmer i Aarhus Rådhus vedtog man at nedjætte et af Formanden, Fenger, C. Rjer, Meyer og Mørk bestaaende Udvalg til nærmere at overveje og derefter fremkomme med Indstilling i Sagen.

Mødet den 13de Oktober.

⁷⁴/₈₆. Efter Indstilling af Kasernebygningsudvalget antoges et fra Rådsmændene Petersen og Møgen fremkommet Tilbud om Levering af Cement til Artillerietablisementet for 6 Kr. 95 Ore pr. Td. à 344 Pd.

(Se Mødet den 29de Septbr og herefter den 1ste Decbr.).

⁷⁴/₈₆. En fra Udvalget for Fattigvæsenet modtagen Skrivelse af 1ste d. M., hvori det henstilles til Byraadet saa vidt muligt at drage Omfarg for, at der ved den forestaaende Opførelse af Artillerikaserneetablisementet kun anvendes indenbys og her hjemmehørende Arbejdere, uden at Udvalget dog tør tilraade, at der i saa Henseende foreskrives nogen Pligt ved de vedkommende Entrepriisers Udbydelse, vedtog man at tilstille Udvalget for Kasernebygningers Opførelse med Anmodning om at yde sin Medvirkning til, at den nævnte Henstilling kan blive tagen til Følge.

¹⁰⁷/₈₆. Da det Areal, som Partikulier R. Sørensen i Følge Byraadets Beslutning i Mødet den 27de Maj f. A. har afstaaet til Udvidelse af Fortovet foran hans Eiendom, Frederiksgade Nr. 58, efter en foreliggende Meddelelse fra Udvalget for Brolægningvæsenet af vedkommende Landinspektør er opmaalt til 11½ □ M., vedtog man herfor efter den fastsatte Maalestof for Erstatningen at anviise Ejeren et Beløb af 115 Kr. af Kommunens Kasse.

11/87. Som Svar paa den i Mødet den 11te Januar vedtagne Henvendelse til Krigsbestyrelsen angaaende Godfolksetablisementets Forsyning med Vand ved Tryk umiddelbart fra Vandværket, var der fra 2den Generalkommando-Intendantur modtaget følgende Skrivelse af 12te d. M.:

„I Anledning af det ærede Byraads Skrivelse af 12te Januar d. A. og efter Modtagelsen af jammes Skrivelse af 6te dennes har Forplejningskorpset efter Indstilling herfra under 10de dennes bemyndiget Generalkommando-Intendanturen til at indlede Forhandling med Byraadet om Indlæg af Vandledning i Godfolkstavernen hersteds, saaledes at denne fremtidig bliver forsynet med Vand ved umiddelbart Tryk fra Vandværket, paa følgende Betingelser:

1. Indlægget af Vandledning udstrækkes til Mandstabskaserne's Loftsetage, og der anbringes udenfor Kaserne mindst 2 Brandhaner;
2. Udgiften ved Indlægget betragtes som Byggeudgift, idet der dog deri fragaar, hvad de Gjenstande, for hvilke der ikke længer habes Brug, saasom Dampmaskinen med Rjedel og Pumpe, Vandristerne paa Loftet m. v., kunne udbringes til. Forskjellen forrentes i Genhold til Overenskomsten af Maj d. A. med $6\frac{1}{2}\%$, der lægges til det Lejebeløb for Indkvarteringslokalerne, som efter den ny Ordning bliver at beregne;
3. Der betales almindelig Vandstat efter de for Byens Forsyning med Vand fra Vandværket gjældende Regler, hvilken Udgift for hele Etablisementet betragtes som Kaserneudgifter (heri undtages dog Exercerhuset, for hvilket Vandskatten betales paa anden Maade);
4. Det Lokale, som har været benyttet til Dampmaskinen m. v., tages i Brug for Kasernestryken, uden at der svares Leje derfor.

Intendanturen udbeder sig i den Anledning en Udtalelse fra Byraadet om, hvorvidt det maatte være villigt til at gaa ind paa de saaledes stillede Betingelser, og undlader den ikke derhos at oplyse, at der i saa Tilfælde vilde, foruden de Vandhaner, der nu forefindes ved Etablisementet, være at anbringe 3 nye Haner i Mandstabskaserne's Loftsetage samt en Brandhane udenfor Kaserne paa Steder, som Indkvarteringskommissionen efter Samraad med 8de Regiment maatte finde passende dertil.

Med Byraadets Svar turde Intendanturen i bekræftende Tilfælde imødesæ en Meddelelse om, naar de fornødne Arbejder i saa Henseende kunne tage deres Begyndelse, samt til hvilken Tid de kunne forventes fuldførte."

Sagen blev efter at være drøftet udsat til næste Møde.

^{146/87}. Til Efterretning toges en Meddelelse fra Aarhus Stiftamt af 30te f. M., hvorefter der er anvist Kommunen et Beløb af 22 Kr. 68 Ore som den paa Statskassen faldende Andel af de af Ræmnerkassen i indværende Aar afholdte Udgifter til Indsamling og Ødelæggelse af levende Oldenborrer her i Kommunen (Se Mødet den 18de Maj).

^{181/87}. I Overensstemmelse med Byraadets i Mødet den 18de Maj d. A. tagne Beslutning, der er sanktioneret ved Indenrigsministeriets i Mødet den 22de f. M. omhandlede Skrivelse af 8de j. M., underskrevet en Paategning paa en af Inspektionen for Aarhus Domkirke til Aarhus Privatbank for 40,000 Kr. udstedt Obligation, hvorved Byraadet paa Kommunens Vegne indestaar som Kautionsist og Selvflydner for rigtig Betaling af denne Kapitel med Renter.

Det bemærkes, at Byraadet havde tilfagt Kommunens Garanti for et Beløb af indtil 42,000 Kr., men at Kirkeinspektionen dog har ment nu at kunne indskrænke Summen til 40,000 Kr.

^{283/87}. Efter at Overlærer Wiggers ved Borger-Drenge-skolen var bleven ansat i et andet Embede i Skolevæsenets Tjeneste i Kjøbenhavn, indstillede Byraadet under 4de August d. A. paa Forslag af Skolekommissionen og efter forudgaaet skriftlig Votering, at det saaledes ledigt bleve Embede skulde opslaaes vakant med følgende Indtægter: aarlig Løn 2400 Kr., der efter 5 Aars Tjeneste forhøjes til 2700 Kr. og efter de næste 5 Aar til 3000 Kr., medens der, for saa vidt der tillægges Overlæreren Embedsbolig, som Wederlag herfor vil blive afdraget 300 Kr. aarlig i Lønnen. Derhos androg man samtidig om, at der for at gjøre det muligt, at Overlæreren kan flyttes fra en Skole til en anden, naar saadant anses for at være i Skolevæsenets Interesse, i Overlærerens Kaldsbrev blev indført følgende Bestemmelse: „Saafermt Kommunens Skolebestyrelse ønsker det, og Skoledirektionen (eller muligvis Ministeriet) dertil giver sit Samtykke, maa Overlæreren finde sig i at flyttes i samme Egenstøb til en anden af Kommunens Skoler, dog saaledes, at han ikke derved lider noget Tab i Indtægt." Endelig anmodede man om at erholde de indkomne

Ansøgninger tilstillede til Gjennemsyn, for at man kunde udtale sig derom, inden Besættelsen fandt Sted.

I Henhold til denne Udtalelse havde Skoledirektionen for Aarhus Kjøbstad og Haaſle Herred under 3die d. M. til Byraadets Erklæring fremsendt de om nævnte Embede indkomne Ansøgninger, hvilke derefter vare tilstillede Udvalget for Skolevæsenet til Betænkning, fra hvem de vare modtagne tilbage med nedenfor anførte Skrivelse af 11te d. M., hvortil Skolekommissionen ogjaa for sit Bedkommende havde sluttet sig. Udvalgets Skrivelse er saalydende:

„Bed Skrivelse af 5te d. M. har Byraadet tilstillet Udvalget 22 Ansøgninger om det ledige Overlærerembede ved Borger Drengeskolen og forlangt dets Erklæring om, hvilke Ansøgere det vilde anse som bedst kvalificerede til det nævnte Embede. Udvalget har i den Anledning afholdt et Møde sammen med Skolekommissionen og er med denne bleven enig om at udpege følgende 4 Ansøgere som egnede til at ansættes i det ledige Embede:

Lærer Knud Christensen	i Odense (Ansøgning Nr. 1),
— A. Müller	- Aarhus (— „ 17),
— H. C. Christensen	- Aarhus (— „ 14),
— L. N. Damshø	- Årjens (— „ 18),

Af disse 4 vil man dog særlig fremhæve de 2 førstnævnte, som man har Grund til at anse for de mest kvalificerede. Knud Christensen har taget den udvidede Lærereksamen og er altjaa i Besiddelse af et større Maal af Kundskaber netop i de Fag, der høre til de vigtigste i Borgereskolen, hvortil kommer, at han er fortrinlig anbefalet som en dygtig og nidkjær Lærer. — A. Müller har været Lærer i Kommunen i 18 Aar, hvorfor man med Sikkerhed kan udtale sig om hans udmærkede Lærergaver og store Arbejdsdhygtighed; idet man forøvrigt for hans Bedkommende vil henvise til Skolekommissionens Anbefaling paa hans Ansøgning, skal dog specielt fremhæves, at Borgereskolen vil kunne faa fortrinlig Nytte af hans grundige Kundskaber i Tyff, som han ikke har Lejlighed til at gjøre frugtbringende i Friskolen. Idet man altjaa særlig vil anbefale disse 2 Ansøgere til at komme i Betragtning, skal her blot tilføjes, at man ikke har villet lægge nogen Betydning i den Orden, hvori de ovenfor ere nævnte.“

Sagen blev uden Drøftelse henlagt i Skabet til nærmere Efter-syn af Medlemmerne inden næste Møde.

^{293/87.} Af Budgetudvalget forelagdes Forslag til Overslag, over Kommunens Indtægter og Udgifter i 1888, som derpaa forhandlede, hvorpaa yderligere Behandling udsattes til næste Møde.

^{302/87} I Anledning af en fra Grundejerne ved Hallvej fremkommen Klage over, at denne Vej, der er privat, siden Jærnbanebroen i Frederiksballe fra Midten af August Maaned d. A. er bleven spærret for Vognfærdsel paa Grund af Ombygning, medens Jægergaardervejen paa Grund af Brolægning ligeledes har været afspærret for Kjørsel, har maattet modtage af Vognfærdselen imellem Vgen og dennes sydlige Opland, hvorved Kjørebane er bleven opkjørt, besluttede man efter Indstilling af Udvalget for Vejevæsenet i Betragtning af de anførte Omstændigheder, uagtet Vejen som anført ikke er offentlig, at anvende et Beløb af indtil 200 Kr. til Istandjættelse af den for denne Gang.

For saa vidt Andragerne derhos endvidere havde anholdt om, at Vejen ved Kommunens Foranstaltning maatte blive brolagt, besluttede man at henvise Andragerne til, at Vilkaarene herfor allerede ere fastsatte i Byraadets Møde den 5te November 1885, uden at Grundejerne den Gang have antaget disse Vilkaar.

^{306/87.} Til Efterretning toges en fra Aarhus Amtsråds Vej-udvalg modtagen Skrivelse af 25de August d. A. med det dermed fulgte Overslag over Befordringerne ved Udførelsen af Brolægningsarbejdet ved Landevejsgaderne i Aarhus Kjøbstad i 18^{88/89}, hvorefter der til nyt Brolægningsarbejde (77 Favne af Frederiksballe) er anslaaet 5900 Kr. og til Vedligeholdelsesarbejder 100 Kr., i alt 6000 Kr., og imod hvilket Overslag Byraadets Udvalg for Brolægningsvæsenet intet havde fundet at erindre.

^{328/87.} Fra Udvalget for Skolevæsenet forelaa der følgende Indstilling af 3die d. M. angaaende Udførelsen af nye Bygninger for Borger-Drengefoolen:

„Det kan næppe være det ærede Byraad ubekjendt, at den Skolebygning, der benyttes til Borger-Pigefoolen, allerede i mange Aar har maattet betragtes som meget utilfredsstillende. Selv om man i høj Grad vil modificere de Krav, der nuomstunder stilles til Skolelokaler, maa det vistnok indrømmes, at den nævnte Bygning ingenlunde fyldestgjør selv tarvelige Forordringer. Værelserne ere for lave, 2 af dem alt for smaa, og 2 ere beliggende saaledes, at Udgangen til dem gaar gennem andre Klasseværelser.

Hertil kommer, at Bygningen i det hele er gammel og brøstfældig, saa der ikke lader sig raade Bod paa de nævnte Mangler, og at den ligger uheldigt, idet flere Klasseværelser vende ud til en stærkt befærdet Gade, hvad der stadig virker forstyrrende paa Undervisningen.

Da nu desuden Borger-Drengeskolen har for lidt Plads til at imødekomme alle de Begjæringer om Optagelse, der stilles til den (i 1886 har der saaledes maattet afvises 93 Børn), og det for Kommunen er af ikke ringe Vigtighed, at saa mange som muligt af dens fremtidige Borgere kunne faa Udgang til den Undervisning, Borgereskolen giver, har Udvalget troet ikke længere at kunne undlade at fremkomme til Byraadet med følgende 2 Forslag

1. At der opføres en ny Borger-Drengeskole med Overlærerbolig: paa en Kommunen tilhørende Grund i Ny Munkegade efter de Byraadet forelagte Tegninger og Overslag.
2. At den nuværende Borger-Drengeskoles Lokaler fremtidig benyttes til Borger-Pigeskolen, hvorved dennes nuværende Bygning bliver overflødig.

Foruden de ovennævnte Grunde til dette Forslag vil man endnu fremhæve, at naar Kommunen med stor Bekostning har tilvejebragt fortrinlige Fristolebygninger, der i alt væsentligt tilfredsstille de Krav, som nu stilles til saadanne, vil det næppe findes ubilligt, om den Middelstand, der selv vil bringe Ofre for at skaffe sine Børn en bedre Undervisning end Fristolernes, delvis opnaar lignende Goder. Idet man derfor anbefaler ovenstaaende Forslag til det ærede Byraads Velvillie, skal man endnu gjøre opmærksom paa, at Kommunen ved den foreslaaede Ordning faar til Disposition en værdifuld Byggegrund i en af Byens Hovedgader, saa at de Omkostninger, der angives i Overslaget, derved blive betydelig reducerede."

Efter at Sagen var forhandlet, blev den udjat til næste Møde. (Se Mødet den 8de September).

³⁴⁴/₈₇. Efter Indstilling af Mærk, se Mødet den 22de f. M., fordeltes det paa Udgiftskonto V 1 a paa Overslaget over Kommunens Indtægter og Udgifter i 1887 bl. m. optagne Beløb af 400 Kr. til Forbedring af Patrouillebetjentens, navnlig de ældres, Lønning, imellem de 8 ældsttjente Betjente, nemlig Nr. 18 Jensen, Nr. 19 Høier, Nr. 21 P. Hansen, Nr. 22 L. Andersen, Nr. 23

L. Mikkelsen, Nr. 25 H. Ryed, Nr. 28 C. Krarup og Nr. 30 M. Førgensen, med 50 Kr. til hver.

I Hjør blev dette Tillæg tildelt 10 Betjente, men deraf ere de to nu afgaaede, og af de yngre og senest ansatte fandtes der ingen særlig Grund til at medtage nogen i Aar.

^{354/87}. Efter derom foreliggende Andragende fra Guldbjerg P. Bisgaard og efter forud indhentet Erklæring fra Brandkommisjonen tilstodes der omtalte Bisgaard en Erstatning af 40 Kr. for den Skade, der er tilføjet hans Have ved Ejendommen Nr. 31 paa Kriegersvej ved Brandvæsenets Slutningsforanstaltninger under Ildbranden den 24de f. M. paa Tømmermester Thorbrøgers Tømmerplads.

For saa vidt Andrageren end videre havde begjært Erstatning for den hans Plankeværk ved samme Lejlighed tilføjede Beskadigelse, habdes der ingen Hjemmel til at imødekomme dette Forlangende, da Plankeværket kunde have været brandforsikret.

^{356/87}. I Anledning af en fra Aarhus Sundhedskommission modtagen Skrivelse af 27de f. M., hvori Byraadets Opmærksomhed henledes paa de slette hygiejniske Forhold, som finde Sted ved Aarhus Mølleaa, navnlig efter at denne i den Udstrækning, som det er Tilfældet, er bleven Udløbssted for Byens Kloaker, besluttede man at nedjætte et af Formanden, Müller, Mørk, Speyer og Meyer bestaaende Udvalg til nærmere at drøfte samtlige herhen hørende Forhold og derefter fremkomme med Betænkning i Sagen.

^{364/87}. Fra Justitsraad, Landinspektør Honum forelaa der en Skrivelse af 2den d. M., hvori det indstilles, at der i Betragtning af, at Reginehøjkvarteret nu udgjør et Bygningskomplex af ca. 90 bebyggede Grunde, — som det er vanskeligt paa Grund af deres ringe Størrelse med tilstrækkelig Tydelighed at afsætte paa det almindelige Matrikulkort over Markjorderne, der kun have i en Maalestok af $\frac{1}{4000}$, — optages et Kort over dette Kvarter i samme Maalestok som Kortet over Bygrunden, nemlig $\frac{1}{800}$, hvilken Foranstaltning antages at ville koste 200 à 250 Kr.

Man besluttede at jende denne Skrivelse til Erklæring af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. (Se Mødet den 27de Oktober).

^{366/87}. Efter derom foreliggende Andragende fra vedkommende Grundejere besluttede Byraadet i Overensstemmelse med Gasværsudvalgets Indstilling at anbringe 2 offentlige Gaslygter paa den nord-

lige Del af Skovvejen, der i den senere Tid er bleven bebygget, og som hidtil har været uden Gadebelysning.

^{374/87.} Fra Udvalget for Skolevæsenet forelæa der følgende Indstilling af 11te d. M.:

„Da afdøde Lærer Mich a e l s e n oppebar 100 Kr. som fast aarligt Tillæg udover sin normale Lønning, og da Lærer S. Christensen, der er ansat i hans Embede, har 100 Kr. mindre i Løn end normal yngst Lønning, vil man herved indstille til det ærede Byraad, at disse 200 Kr. fra 1ste August d. A. maa tilstaaes Lærer R o c h og Lærerinde Frk. S t i g a a r d med 8 Kr. 33 Øre maanedlig til hver. Da der endvidere er 100 Kr. af de Beløb, der ere affortede de yngste Læreres Lønning, hvorover der ikke er disponeret, indstilles, at disse fra 1ste Oktober tildeles Lærerinde Frøken B j e r r e, ligeledes med 8 Kr. 33 Øre maanedlig. Lærer R o c h og de 2 nævnte Lærere ville derved opnaa normal yngst Lønning.“

Denne Indstilling toges til Følge.

^{375/87.} Fra Udvalget for Skolevæsenet forelæa følgende Indstilling af 11te d. M.:

„Man vil herved tillade sig at indstille til det ærede Byraad, at de 200 Kr., der ere opførte paa Budgettets Konto IV 1 a 5 „til Uddeling efter Byraadets nærmere Bestemmelse“ for indebærende Aar tildeles Lærerne I n g e r s l e v og A. M ü l l e r med 100 Kr. til hver, samt at 175 Kr. af de Beløb, der ere affortede de yngste Læreres Lønning, og hvorover der hidtil ikke er disponeret, tildeles Lærer P a p e med 100 Kr. og Lærer S c h o u med 75 Kr.“

Denne Indstilling toges til Følge.

Mødet den 20de Oktober.

I Borgmesterens Eghdomsforfald ledeses Forhandlingerne i dette Møde af Overretssagfører C. R j e r under Forventning af Aarhus Stiftamts Sanktion, der senere er modtagen.

^{11/87.} Den fra forrige Møde udsatte Sag om Bændlæggelse i Fodfolksetablissementet blev tilstillet Udvalget for Byens Udvidelse og Behyggelse til Betænkning i Forbindelse med den til samme i Mødet